Medlemsmagasin

3 | 2020
Göteborg

– Med en säker arbetsplats att gå till så ökar även trivseln och det tjänar alla på!

Läs mer om Anders Soovik, skyddsombud på NORVATEK s.12-13

IFMETALL

Carlos Rebelo Da Silva, huvudskyddsombud på Volvo Car Verkstadsklubb berättar om hur de hanterar Covid-19 pandemin. **s. 16-17**

s. 32

ÅTERKOMMANDE

Ledare	**3**
Krönika	**7**
Facket på arbetsplatsen	**10-11**
Mat med Markku	**27**
Fackligt Studieutbud	**28**
Fritid/Gullholmen	**29**
A-Kassan	**30**
Quiz	**31**
Korsord	**32**

Använd ditt medlemskort

Du kommer väl ihåg att använda ditt medlemskort?

Det är laddat med mängder utav rabatter och förmåner.
Gå in på vår hemsida och klicka på ”medlem” och läs om medlems-förmånerna. Där hittar du alla förmåner och rabatter, www.ifmetall.se

Har du tappat bort ditt medlemskort och vill ha ett nytt, kontakta avdelningen eller beställ ett nytt på medlemsportalen.

IFMETALL

Adress: IF Metall Göteborg, Folkets Hus, Olof Palmes plats 3, 413 04 Göteborg.
Tel: 031-774 32 00
Ansvarig utgivare: Kristofer Bergman
tel. 031-7743216
Redaktionskommitté: Michael Blohm/ Volvo Cars, Daniella Pecanac/Unicarriers, Henrik Sörensson/Berendsen, Samir Ljutic/ Assa Abloy, Peter Tilander/Powerpipe, Kristofer Bergman/IF Metall
E-post: goteborg@ifmetall.se
Produktion: Redaktionskommitté i samarbete med PR-Offset AB i Mölndal
Omslag: Foto, Samir Ljutic

OMBUDSMÄN Gemensam telefonslinga: 031-774 32 20 > > >

Angelica Teiffel
031-774 32 52

Karl-Henrik Rosberg
031-774 32 56

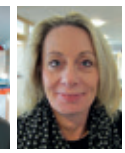
Carina Cajander
031-774 32 62

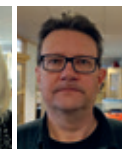
Dan Holmström
031-774 32 05

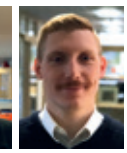
Markus Hallén
031-774 32 02

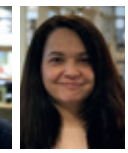
Zaklina Rohman
031-774 32 14

Avdelnings-styrelsens sammansättning 2020

Ordförande:
Mikael Sällström — Volvo

Vice ordf.:
Zarko Djurovic — SKF

Kassör:
Angelica Teiffel — IF Metall Göteborg

Ledamöter:
Marie Stenquist — Volvo
Khuanla Chalardyaem — Berendsen Textil
Tommy Andersson — Hedin Bil
Sebastian Borssén — Borgers Nord
Caroline Holmeberg — IDC
Adrian Avdullahu — Volvo

Ersättare:
Sehija Dzelil — Samhall
Samir Ljutic — Assa Abloy
Isak Ekblom — Bilia
Anette Lääs — SKF
Tina Hansen — NKC
Ulf Albinsson — Volvo
Mohamed Aw-Nor — Adient

INLEDARE: MIKAEL SÄLLSTRÖM

Mikael Sällström
Avdelningsordförande, IF metall Göteborg

Nya tider kräver nya åtgärder. Det låter kanske som en klämkäck slogan ifrån någon tankesmedja. Men idag känns det väldigt relevant. Det är verkligen nya tider, och det svänger väldigt snabbt. Vi befinner oss fortfarande mitt uppe i en pandemi. Om vi valt rätt väg att hantera den får framtiden utvisa. Oavsett uppfattning, så finns det alltid någon expert som stödjer den. Vad vi däremot har all anledning att ifrågasätta är, arbetssituationen inom välfärdssektorn, framförallt äldre och hemsjukvården. Det är orimligt att de som jobbar där upplever en sådan otrygghet att de inte vågar eller kan stanna hemma om de själva känner sig sjuka. Att de också ska ha bästa tänkbara utrustning anser jag vara självklart.

Detta tar mig osökt in på sommarens stora händelse inom arbetsmarknadspolitiken, nämligen LAS utredningen, som är ett beställningsjobb av Centern och Liberalerna. Det som skulle modernisera den svenska arbetsmarknaden, och samtidigt behålla balansen mellan arbetsmarknadens parter. För mig framstår det som ett rejält kliv tillbaka i tiden, och ger en mycket större makt hos arbetsgivarna.

Regeringen har varit tydlig med att om parterna gör upp så kommer det att gälla. Problemet är att hotet om lagstiftning enligt utredningens förslag bara är ett hot gentemot den ena parten och därför bara spelar arbetsgivarna i händerna. Oavsett så hoppas jag att vi kan möta arbetsgivarna i höst med förslag på en verklig förändring av anställningstryggheten, så att det blir slut på SMS anställningar och springvikarier.

Det borde vara självklart att den som blir av med jobbet ska ha rätt till omställning under vettiga ekonomiska förhållanden. Därför kommer vi att ägna mycket tid för att få till varaktiga lösningar kring korttidspermittering och a-kassa. Vårt mål är att vi alltid ska ha möjlighet att teckna avtal om permittering för att undvika varsel och uppsägningar. Är det så att vår medlem ändå blir arbetslös ska a- kassan ligga på en nivå som innebär att majoriteten får 80% i ersättning. Vi ska inte leva med ständig oro att förlora vår försörjning. För oss är trygghet en av grundbultarna i ett modernt välfärdssamhälle.

STUDIER

Jan Nilsson
031-774 32 42

Sandra Christoph
031-774 32 11

FÖRSÄKRINGS-HANDLÄGGARE

Anette Kristoffersson
031-774 32 53

VERKSAMHETS-HANDLÄGGARE

Tarja Kuivala
031-774 32 58

Kristofer Bergman
031-774 32 16

Björn Ivarsson
031-774 32 13

Paul Weis
031-774 32 15

ARBETSPLATSHANDLÄGGARE Telefonslinga: 031-774 32 50

Carina Edlund
031-774 32 55

Filomena Fonseca
031-774 32 65

Niclas Fürst
031-774 32 54

Susanne Karlsson
031-774 32 69

Julie Forsgren
031-774 32 33

RECEPTION & GULLHOLMEN

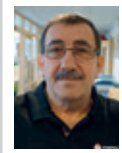
Geurg Lahdou
031-774 32 45

Roger Johansson
031-774 32 45

EKONOMI- OCH PERSONAL-HANDLÄGGARE

Camilla Ekeblad
031-774 32 64

Stor inströmning av nya medlemmar

1 048 nya medlemmar på tre månader. Så stor var tillströmningen till IF Metall Göteborg under mars, april och maj i år.

– Jag ser två huvudanledningar till detta, säger ombudsman Angelica Teiffel. Den ena är att det är oroliga tider som slår hårt mot arbetsmarknaden. I sådana lägen är det extra många som söker sig till den trygghet som det ger att vara medlem i facket.

– Den andra anledningen är att regeringens ändring av reglerna för a-kassan gjorde det väldigt förmånligt att gå med. Det var fullständigt kaos på avdelningsexpeditionen under de två sista dagarna i mars efter att regeringsbeslutet presenterades.

De många nya medlemmarna ger plus i medlemsstatistiken, även om en del medlemmar får nya jobb i andra branscher och därför byter fackförbund. Nettoökningen under perioden mars till maj landade på nästan 500 medlemmar för IF Metall Göteborg.

Utbildning i nya former framöver?

– På grund av coronasmittan stängde vi i stort sett all studieverksamhet i mitten av mars i år. Men i spåren av vad som hänt har nya former för studier prövats och jag tror att vi kommer att få mera av digitala utbildningar framöver, säger Janne Nilsson som är studieansvarig ombudsman på IF Metall Göteborg.

Janne ser att problemen med smittan har drivit på utvecklingstakten när det gäller studier. Pilotprojekt med digitala studier inom IF Metall har varit framgångsrika. På förbundskontoret tittar man också på en utbildning för handledare där de kan lära sig mera om metoder för digitala studier.

– Här på avdelningen i Göteborg finns ännu inga konkreta planer för digital utbildning, men vi en beredskap för det. Jag blir inte förvånad om en del utbildningar körs digitalt redan nästa år.

– Det finns onekligen fördelar med detta. Bland annat blir utbudet blir större när vi kan fylla på kurser med deltagare från hela landet. Det öppnar nya perspektiv, inte minst när det gäller möjligheter till specialutbildningar.

Skyddsombud fick nej av SD och borgerliga

Det blev nej i riksdagen till starkare befogenheter för de regionala skyddsombuden. Sverigedemokraterna tillsammans med de borgerliga partierna röstade ner förslaget som skulle gett skyddsombuden rätt att besöka fler arbetsplatser.

IF Metall konstaterar att de nejsägande partierna helst skulle se att skyddsombuden avskaffas helt och hållet:

– De vill inte bara fortsätta att stänga ute de regionala skyddsombuden från arbetsplatser där inga fackliga medlemmar finns, utan de ifrågasätter hela systemet med regionala skyddsombud. Förmodligen är de inspirerade av Svenskt Näringslivs illa genomtänkta idé att avskaffa de regionala skyddsombuden och ersätta dem med statliga arbetsmiljörådgivare. Det är ingenting annat än arbetarfientlig politik.

Personbilar körde 6,7 miljarder mil

Under förra året kördes svenska personbilar 6,7 miljarder mil. Det var den första minskningen av den totala körsträckan sedan 2013. I genomsnitt blir det 1 171 mil per personbil, vilket var 33 mil kortare än året dessförinnan.

Detta framgår av statistik från myndigheten Trafikanalys. Av alla svenska typer av vägfordon är det timmerbilar som körs längst; nästan 10 000 mil i genomsnitt 2019. Bussar kördes i snitt något mer än 5 600 mil.

Som jämförelse kan sägas att ett varv runt jorden är cirka 4 000 mil.

Fortsätter jobba med ring-eftermiddagar

Att ringa och prata med medlemmar som kommit efter med betalningen av medlemsavgiften har varit framgångsrikt. I oroliga tider bidrar medlemskapet i facket till att ge trygghet och stöd.

– Räddar vi kvar en enda medlem från uteslutning vid varje ring-eftermiddag så är det värt insatsen, säger ombudsman Angelica Teiffel.

– Vi kommer att fortsätta att jobba med ring-eftermiddagarna även framöver. De har blivit en del av vårt arbetssätt när det gäller att hjälpa våra medlemmar.

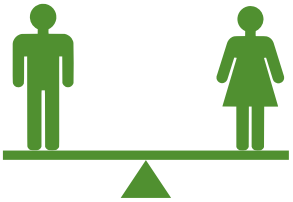

Kvinnor och män får mer lika löner

Skillnaderna i löner fortsatte att minska under förra året. I sin årliga rapport skriver Medlingsinstitutet att differensen gick ner med 0,8 procent och landade på 9,9 procent. Institutet skriver att en förklaring tycks vara att kvinnor i genomsnitt har fått större procentuella lönelyft de senaste åren. En annan förklaring är att kvinnor blir vanligare i mansdominerade yrken och tvärt om och det jämnar ut lönerna.

Jobba längre för en högre pension

Framtidens pensionärer behöver arbeta längre för att undvika att få en låg andel av sin slutlön i pension. Det visar en rapport från Min Pension. Att pensionen i genomsnitt sjunker beror på att vi svenskar i förväntas leva allt längre.

Det här exemplet är hämtat ur rapporten: En person född 1989 som får 35 000 kr i slutlön efter ett ”normalt” arbetsliv, kan få över 25 000 kr i pension från 70 år. Om personen istället tar ut pensionen vid 65 år landar summan på drygt 18 500 kr.

LO kräver ökad trygghet vid sjukdom

För sjuk för att kunna arbeta, men för frisk för att få sjukpenning. LO anser att alldeles för många människor faller mellan stolarna inom dagens system för sjukförsäkring. Försäkringskassans bedömningar har blivit stramare och ännu mer orimliga än de varit tidigare. Många av dem som drabbas av detta är kvinnor med låga löner, otrygga anställningar och dålig arbetsmiljö.
Därför kräver LO att det görs en översyn av reglerna i sjukförsäkringen. Det har gjorts en utredning som LO anser har flera bra förslag som bland annat skulle medföra förbättringar för alla dem som har tidsbegränsade anställningar. De förslagen bör genomföras för att sjukförsäkringen ska bli mer rimlig och tryggare.

Ny ordföranderoll för Anders Ferbe

Regeringen har utsett IF Metalls tidigare ordförande, Anders Ferbe, till ny ordförande i styrelsen för Arbetsförmedlingen. Detta blir ytterligare ett av flera viktiga regeringsuppdrag som Anders haft under de senaste åren.
– Bra utnämning av regeringen. Han har erfarenhet och kunskap som behövs på Arbetsförmedlingen, kommenterar IF Metalls nuvarande ordförande Marie Nilsson.

Christina är vår nya organisationschef

Att finna fler och nya sätt att organisera fler medlemmar, det är en av uppgifterna som IF Metalls nya organisationschef har framför sig. Hon heter Christina ”Tina” Lundin och är chef för organisationsenheten på förbundskontoret. Enheten ger stöd och utvecklar avdelningarna i deras lokala arbete. Den har också ansvar för den fackliga utbildningen av medlemmar och förtroendevalda.

... och Martin är ny förbundssekreterare

Ny på förbundskontoret är Martin Gunnarsson. Han har blivit vår nye förbundssekreterare.
– Just nu är allt fackligt arbete inriktat på att rädda jobben och på att hitta lösningar för det. Min uppgift blir att se till att vi har en organisation som funkar nu, men också på lång sikt, säger Martin.

Sol- och vindkraft är mycket billigare än kol

Det går att spara 200 miljarder kronor (200 000 000 000 kr) om året genom att ersätta den dyraste kolkraften i världen med sol- och vindenergi. En sådan förändring skulle dessutom minska de globala utsläppen av koldioxid med 5 procent jämfört med förra årets sammanlagda utsläppsnivåer.
Siffrorna är hämtade ur en rapport framtagen av den internationella energiorganisationen Irena. Organisationen arbetar för att världens ökande behov av energi ska mötas med förnybara energikällor istället för fossila. Merparten av de stora kolkraftverk som producerar dyr energi finns i Indien, Japan, Kina, Polen, Sydkorea, Tyskland, Ukraina och USA.

Tummen upp för nyaste rökförbudet

Rökförbudet på allmänna platser gillas av svenska folket. 78 procent är ganska eller mycket positiva till att det inte längre är tillåtet att röka på exempelvis uteserveringar, lekplatser, offentliga entréer och i kollektivtrafik.
Det är Folkhälsomyndigheten som har beställt undersökningen och den gjordes av Novus i slutet av 2019. Av resultatet framgår också att kunskaperna om rökförbudet är goda. Nio av tio svenskar känner till lagen.
Rökförbudet i utomhusmiljöer ska skydda unga och vuxna från att börja använda tobak och göra det lättare för dem som vill sluta röka. Rökförbudet ingår dessutom i en satsning på ett rökfritt Sverige 2025.

Nya perspektiv på feministisk debatt

Intressant läsning som ger nya perspektiv på den feministiska debatten. Det finns i boken ”Det feministiska löftet” som getts ut gemensamt av LO och ABF. I boken ger bland annat ett 20-tal starka debattörer sin syn på hur arbetarrörelsens visioner om jämställdhet ska kunna bli verklighet. Bland debattörerna finns tidigare utrikesminister Margot Wallström. ”Det feministiska löftet” går att beställa i ABF:s webbutik (www.abf.se) och hos andra välsorterade sajter som säljer böcker.

Ännu fler invånare i storstadsregionerna

Landsbygden blir förlorare när Sverige fortsätter att växa under de kommande tio åren. Detta framgår av Statistiska Centralbyråns befolkningsprognos för 2030. Storstäder, pendlingskommuner som ligger nära storstäder och större städer förväntas öka sin folkmängd med nästan 11 procent. Det betyder att 63 procent av befolkningen kommer att bo i någon av de kommuntyperna år 2030. Landsbygden tappar däremot mark och minskar sin folkmängd med drygt 5 procent jämfört med 2019.
Enligt SCB:s prognos kommer Sverige att ha fler än 11 miljoner invånare om tio år.

Mattias Jonsson har ordet!

Corona-krisen
-Tillsammans är vi starkare

Mattias Jonsson, ordförande,
Göteborgs Socialdemokratiska partidistrikt

Coronakrisen har visat att Sverige behöver stabila trygghetssystem, en stark stat och en effektiv regering som ser till arbetarnas bästa. Skillnaden är uppenbar när man tittar på hur Reinfeldts regering hanterade finanskrisen och hur Löfven nu hanterar Covid-19-krisen. Självklart ser kriserna olika ut, men det är ändå tydligt att där Reinfeldt kastade pengar efter storbankerna och företagen, har nuvarande regering satt in kraftfulla åtgärder för att öka tryggheten för arbetstagarna och för att försöka rädda så många jobb som möjligt. Bland annat har A-kassan stärkts och korttidspermitteringar har införts. Den S-ledda regeringen har helt enkelt valt att stimulerat ekonomin via medborgarna, istället för att ge pengarna till företag och banker. Det har visat sig vara bra. Idag ser vi en mindre ekonomisk nedgång i Sverige och i de nordiska länderna, än i många andra europeiska länder.

Det måste vara en av lärdomarna av krisen: Tillsammans är vi starkare. Mot bakgrund av det blir det surrealistiskt att läsa utredningen om förändrad arbetsrätt som presenterades nyligen. Det är bra att regeringen underkänt utredningen och pekat på att den innebär en kraftig slagsida till arbetsgivarens fördel. Utredningen lever inte upp till kravet på att balans mellan parterna ska upprätthållas. Hela tanken bakom utredningen är en enda stor tankevurpa. Att en försvagad anställningstrygghet skulle ge fler jobb är nys. Det enda det ger är ökad otrygghet, rädda arbetstagare, sämre arbetsmiljö och fler konflikter. Att nu, långt innan Covid-19-krisen är över och långt innan vi tagit oss ur en djup recession, överhuvudtaget fundera på att försämra arbetsrätten är ofattbart. Nu måste vi istället skapa ökad trygghet och rädda jobben.

VI har en unik arbetsmarknad i Sverige som bygger på ömsesidigt förtroende mellan arbetsmarknadens parter. Det var just för att vi har en sådan bra relation som vi kunde agera effektivt och till exempel införa korttidspermitteringar när det stod klart hur allvarlig coronakrisen skulle bli. I kollektivavtalsmodellen råder en ömsesidig maktbalans mellan fack och arbetsgivare. Denna balans är grunden för den tillit som lett till att vi har en av de mest fredliga arbetsmarknader i världen. Att luckra upp det nu är otroligt dumt.

Las har sina brister och parterna gör rätt i att förhandla vidare om en modernisering av arbetsrätten. På samma sätt som kollektivavtal förhandlas om och utvecklas med jämna mellanrum, måste även delar av arbetsrätten kunna förändras i takt med att arbetsmarknaden gör detsamma. Men steg mot ökad flexibilitet för företagen måste mötas med likvärdiga steg som ger löntagarna ökad trygghet. Balansen mellan parterna på arbetsmarknaden kommer aldrig att rubbas åt fel håll så länge vi socialdemokrater är med och styr.

Genom överenskommelsen i regeringsförhandlingarna med Centerpartiet och Liberalerna har vi säkrat en arbetsrätt där en grundläggande maktbalans mellan fack och arbetsgivare ska upprätthållas. För oss socialdemokrater är detta helt centralt, och formuleringen om bibehållen balans en viktig seger i samma avtal.

Mot oss står den stora majoritet i riksdagen som vill annorlunda. Enligt läckta förhandlingsutkast från regeringsförhandlingarna hösten 2018 vet vi att en moderatledd regering hade reformerat både turordningsreglerna och saklig grund vid uppsägning av personliga skäl. Detta skulle skett utan förhandlingar och utan några som helst ambitioner att balansen mellan parterna skulle upprätthållas. Alternativet till januariavtalet hade varit ett högerkonservativt block i regeringsställning hade gjort stor åverkan på arbetsrätten.

Samtidigt pågår också en diskussion om minimilöner inom EU. Där är de nordiska länderna överens: den nordiska kollektivavtalsmodellen, där fack och arbetsgivare gör upp om villkor och löner på arbetsmarknaden, får inte komma i konflikt med den modellen. Statsminister Stefan Löfven har varit mycket tydlig. Han säger att det inte är aktuellt med lagstiftning som hotar den svenska modellen. Vi socialdemokrater kommer att försvara den svenska modellen med alla tillgängliga medel. Lönebildning är en nationell kompetens och en artikel i fördraget om den Europeiska unionens funktionssätt undantar ”löneförhållande, föreningsrätt, strejkrätt eller lockout” från EU:s lagstiftningskompetens. Alla rättsliga initiativ på det lönepolitiska området riskerar, oavsett utformning, att allvarligt störa självreglerande kollektivavtalssystem.

Så länge vi har en socialdemokratiskt ledd regering kommer inte arbetsrätten att försämras och frågan om minimilöner kommer inte att bli aktuell.

Nyanställda på avdelningen

IF Metall Göteborg har fått två nya ombudsmän, Paul Weis och Björn Ivarsson. Båda med lång och bred facklig erfarenhet. Tillsammans har de över 30 års erfarenhet inom fackliga uppdrag, som de nu kommer ta med sig i arbetet som ombudsmän på avdelningen.

Det är två ombudsmän med mycket facklig erfarenhet men från olika håll.

Paul Weis kommer senast från fackförbundet Målarna, där han jobbade som ombudsman i 12 år. Innan dess så var Paul ombudsman i dåvarande fackförbundet Skogs och Trä i drygt 3 år. Så även om Paul är ny som ombudsman i IF Metall, så är han knappast ny i rollen.
Paul har även en bakgrund inom industrin. Under början på 90-talet arbetade han som verkstadsmekaniker på en liten mekanisk verkstad i Eriksberg och sen inom fordonsindustrin. Under denna tid var han givetvis medlem i Metall.

– Det viktigaste i jobbet som ombudsman är att stå i medlemmarnas tjänst. Att företräda deras intressen, för ett bättre arbetsliv, berättar Paul.

Paul kommer ansvara för företag och medlemmar i region Nordost/Centrum.

Björn Ivarsson kommer direkt från Mitsubishi Logisnext Europe AB (Gamla Atlet), där han arbetat i 20 år. Björn har haft fackliga uppdrag på MLE i drygt 16 år varav de senaste 6 åren som ordförande i den snart 50 år gamla IF Metallklubben. Björn har också de senaste 11 åren haft avdelningsuppdrag som RSO (Regionalt skyddsombud) i region Mölndal/Härryda. Där han under åren byggt upp en relation med både medlemmar och arbetsgivare. En erfarenhet han tar med sig in i rollen som ombudsman.

Björn Ivarsson

Paul Weis

– Jag vill göra skillnad för medlemmarna. Nu får jag möjligheten att företräda dem i ett bredare perspektiv, berättar Björn.

Björn kommer ansvara för företag och medlemmar i region Mölndal/Härryda.

LAS -Fakta om utredning om Lagen om anställningsskydd

Denna utredning kom på plats efter förhandlingar om den så kallade Januariöverenskommelsen.

Utredningen har i uppdrag att skapa en flexiblare arbetsmarknad, samtidigt stärka tryggheten för anställda. Utredningen får inte rubba balansen mellan parterna, alltså facken och arbetsgivarna på svensk arbetsmarknad enligt uppdraget.

Utredningen har jobbat sedan 2019, och ska lägga ett förslag till lagstiftning som ska gälla från och med 2021.

Huvudtanken är att parterna på arbetsmarknaden ska komma överens. Om de gör så, kommer inget förslag på lagstiftning.

Utredningen släpptes måndagen den första juni. Facken var direkt kritiska till utredningen då den tydligt förskjuter maktbalansen på arbetsmarknaden till arbetsgivarnas fördel.

Några förslag som utredningen tar upp:

- Fler undantag i turordningen, från 2 till 5, och det ska gälla alla företagen. Innan gällde det företag med under 10 anställda.
- Det ska bli svårare för facken att ogiltigförklara uppsägningar.
- Fackets rätt att slå samman alla företagets driftsenheter i en turordningskrets försvinner. Det blir alltså möjligt för arbetsgivaren att omplacera anställda till den driftsenhet som ska varslas, för att på så sätt bli av med dem oavsett anställningstid.
- Den anställdes rätt att ogiltigförklara uppsägningar på grund av personliga skäl tas bort på företag med upp till 15 anställda. Det innebär att den anställda inte har rätt att få tillbaka sin anställning även om arbetsdomstolen har kommit fram till att uppsägningen var fel.
- I dag har arbetsgivaren skyldighet att betala lön till den uppsagda tills arbetsdomstolen har fattat beslut i tvisten. Den skyldigheten försvinner. Arbetsgivaren ska bara behöva betala lön under uppsägningstiden.
- I dag kan uppsägning undvikas genom att en anställd som har tillräckliga kvalifikationer omplaceras och lärs upp, under en skälig upplärningstid, på en ny arbetsuppgift. Den möjligheten tas bort. Nu ska den anställda kunna utföra den nya arbetsuppgiften direkt för att kunna omplaceras i syfte att undvika uppsägning.

Detta är bara en del av förslagen som utredningen kommit fram till. Viktigt att poängtera att detta inte ett regeringsförslag, utan en utredning. IF Metall tycker att denna utredning ” hör hemma i arkivet där den kan få samla damm”, säger IF Metalls förbundsordförande Marie Nilsson.

Inkomstförsäkring

Som medlem i If metall ingår en inkomstförsäkring i ditt medlemskap.

Inkomstförsäkringen kompletterar a-kassan vilket gör att du får upp till 80 procent av lönen i 100 dagar om du blir arbetslös, det ingår även samtalsstöd i försäkringen. I samtalsstödet ingår det ett samtal med en socionom för att reda ut vilket behov som finns, samtalsstödet gäller även för din registrerade partner. Har man blivit medlem i If metall innan den 31 augusti 2020 så gäller försäkringen direkt, annars måste man vara medlem i 12 månader för att den ska gälla. Du måste alltid ha rätt till ersättning från IF Metalls a-kassa för att kunna få ersättning från inkomstförsäkringen.

Smittbärarpenning

För att man ska ha rätt att ta ut smittbärarpenning från försäkringskassan måste en läkare ha beslutat att du inte kan jobba på grund av att du är eller kan vara smittad av en samhällsfarlig sjukdom, vilket coronaviruset räknas som. Smittbärarpenning betalas ut till den som kan arbeta, men inte får göra det på grund av risken för att smitta ner andra. Om du inte kan arbeta kan du ha rätt till sjuklön från din arbetsgivare eller sjukpenning från Försäkringskassan. Man behöver ha läkarintyg från första dagen i dessa fall som tydligt visar att läkaren har beslutat att du inte får jobba på grund av risken för smitta. Med smittbärarpenning får du knappt 80 procent av din lön men som högst 804 kr per dag.

Karensavdraget

Regeringen har beslutat att dela ut en tillfällig ersättning för karensdagen från och med 11 mars 2020. Det innebär att du kan ansöka retroaktivt om ersättning för karens från och med 11 mars och framåt. Detta gäller för alla som har fått karensavdrag på sin sjuklön, din arbetsgivare kommer inte göra något nytt karensavdrag om du blir sjuk igen inom 5 arbetsdagar. Som anställd ersätts du med ett schablonbelopp på 700 kronor före skatt. Regeringen har föreslagit att ersättningen ska höjas till 804 kr före skatt, från och med juni.

För att ansöka om Smittbärarpenning eller pengar för karensavdraget loggar man in på *www.forsakringskassan.se*. Skulle man ha svårt för att hitta på sidan kan man ringa försäkringskassan på 0771-524 524 så vägleder dem dig.

Hur söker man ersättningen om man blir arbetslös?

- Anmäl dig som arbetssökande till arbetsförmedlingen den första arbetslösa dagen.
- Skicka in all information till If metalls a-kassa för att dem ska kunna ta ett beslut i ditt ärende.
- Fyll i blanketten för inkomstförsäkringen som du kan få av din klubb eller på avdelningen, man kan också ladda ner den på ifmetall.se/inkomstforsakring eller på IF metalls sidor hos Folksam.
- Skicka in blanketten till Folksam, Inkomstförsäkring, 106 60 Stockholm. Bifoga även a-kassans beslut och det första utbetalningsbeskedet.
- Om ansökan beviljas kommer utbetalningarna ske på automatik löpande.

VARJE MÅNAD utses medlemmar till fackliga uppdrag. Följande medlemmar har fått förtroendet av sina arbetskamrater och av IF Metall Göteborg och blivit valda till avdelningsombud. Nu är de "FACKET" PÅ ARBETSPLATSEN, även om de inte har svar på alla frågor kan de ofta lotsa den som undrar rätt.

IF METALL Göteborg
Förtroendevald

NYA AVDELNINGSOMBUD

Martin Johansson	Midroc Machining AB
Frank Rickard Petersén	Habasit AB

NY KLUBB INOM AVDELNINGEN

Optoskand AB

NYA FÖRETAG MED KOLLEKTIVAVTAL

Gothia Bil & Förmedling AB	Motorbranschavtalet
Volvo Autonomous Solutions AB	Teknikavtalet
MLE Group Office Filial	Teknikavtalet
Aptus Elektronik AB	Teknikavtalet
Göstas Truckar AB	Motorbranschavtalet

NYTT SKYDDSOMBUD PÅ ARBETSPLATSEN

Skyddsombudet är arbetstagarnas företrädare i arbetsmiljösammanhang. Ditt skyddsombud har kunskap om de lagar och regler som gäller för arbetsmiljön. Hon eller han kan då se till att arbetsgivaren följer och bedriver arbetet enligt gällande regler. Arbets-givaren är ansvarig för arbetsmiljön. Att arbeta för en bättre arbetsmiljö är ett viktigt fackligt uppdrag i IF Metall. Skyddsombudets insatser har stor betydelse för hur män-niskor mår och trivs med sitt arbete. Här presenteras en del av avdelningens nya utsedda skyddsombud

NYA SKYDDSOMBUD

Eddie Abrahamsson	Scanmaskin AB
Siamak Chavoshi	Sortimo AB
Maria Friedrich	SEVAB Styr- och Elinstallationer Väst Concept AB
Isa Kahn	Nynas AB
Mathias Samuelsson	Nynas AB
Fredrik Gunnarsson	Konecranes AB
Martin Johansson	Midroc Machining AB

NYHETER I KORTHET • NYHETER I KORTHET • NYHETER I KORTHET • NYHETER I KORTHET • NYHETER I KORTHET • NYHETER I KORTHET • NYHETER I KO

Tio år med ökad kemikalie-användning

Användningen av hälso- och miljöfarliga kemikalier ökar i Sverige. Mellan 2008 och 2018 steg den med 7 procent. Det är inom tillverkningsindustrin som ökningen är absolut störst. 2018 användes 19,1 miljoner ton kemikalier i vårt land som klassas som hälso- och miljöfarliga. Siffrorna kommer från Statistiska Centralbyrån SCB.

Bly och bor i prylar som e-importeras

Förbjudna ämnen som bly och bor har hittats vid kontroller av e-handlade produkter från länder utanför EU. Nästan åtta av tio importerade produkter uppfyllde inte de europeiska kemikaliereglerna. Detta framgår av ett nordiskt tillsynsprojekt under ledning av Kemikalieinspektionen i Sverige.
Det som analyserades var 361 produkter och bland dem fanns elektronik, leksaker och sportutrustning. Mer än hälften av de elektriska produkterna innehöll förbjudna ämnen. Bland leksaker återfanns förbjudna ämnen i var fjärde produkt. Nästan inga kemiska produkter och växtskyddsmedel hade konsumentinformation om farliga egenskaper.
– Resultatet från kontrollerna visar en tydligt större risk för att varor som handlas från företag utanför EU innehåller otillåtna ämnen, konstaterar Kemikalieinspektionen.

Sveriges snabbaste skyddsombud

Med topp 20 placeringar på Göteborgsvarvet, fyra stycken SM-guld på olika distanser, 18 plats på Stockholms maraton och tredje bäste löpare i Europa med sin sjätteplats på Tallinn maraton för att välja lite av vad Anders Soovik har för meriter i sin löparkarriär.

Anders Soovik 44 år från Ytterby i Kungälv jobbar till vardags på NORVATEK i Orrekulla industriområde på Hisingen. Där tillverkar han spolposter och brandposter som monteras ner i marken. Anders har jobbat på företaget sedan 1996 som tidigare låg i Kungälv och hette Kungälvs VA Teknik. Företaget flyttade till Orrekulla för drygt 5 år sedan. Dessutom sedan tre år tillbaka är Anders skyddsombud. Ett uppdrag som hör ihop med ett annat stort intresse, att hjälpa människor och främja en god arbetsmiljö.

– Med en säker arbetsplats att gå till så ökar även trivseln och det tjänar alla på. Jobbet på NORVATEK

är roligt och inspirerande och varierande, annars hade jag inte stannat så länge. Anders har än så länge bara hunnit att gå BAM utbildningen (bättre arbetsmiljö) men helt klart sugen på att lära sig mer om arbetsmiljö.

Sprungit i över 20 år

Utanför jobbet på NORVATEK så är Anders en dedikerad elitlöpare och springer för Kongahälla AIK. Han har även varit aktiv i Mölndal i några år. På frågan om åldern spelar någon roll i löpningen så svarar Anders att han tycker att han har blivit bättre med åren, kanske något stelare men bra mycket mer uthålligare än för starten för lite mer än 20 år sedan. Som ett årgångsvin som blir finare med åren.

> **– Miljövänligare färdmedel än så är det svårt att uppnå.**

Onödigt att köra bil

Anders berättar att det blir runt sju till nio träningspass i veckan för att hålla sig på en hög nivå. Det blir ungefär 14 till 16 men även upp till 20 mil löppass per vecka utöver annan träning. Ofta blir det kollektivtrafiken på morgonen till jobbet för att sedan springa dom 14 kilometrarna hem men som oftast så blir det någon omväg för att samla lite extra kilometer. Miljövänligare färdmedel än så är det svårt att uppnå säger han. Och som om det inte vore nog med det, Anders har åkt vasaloppet 22 gånger och 20 år på raken.

Att jobba är ett måste

– Vi har en bra samverkan med företaget både fackligt men även jag med min stora passion i löpningen. Det är sällan några problem att få ledigt i samband med tävlingar om jag säger till i tid. På frågan om det finns några pengar i löpningen så svarar han att det är väl inga stora prispengar om man inte vinner dom största tävlingarna. Fast det är väldigt svårt då dom afrikanska löparna dominerar mer eller mindre alla tävlingar. Även svårt att hitta sponsorer men får i alla fall gratis löparskor och hotellnätter när han blir inbjuden till olika tävlingar.

Coronakrisen

2020 är ett annorlunda år för löparna berättar Anders, då i princip alla tävlingar har ställts in.

Han hade anmält sig och såg fram emot Beitostölen Fjällmaraton i Norge men det är ovisst om det blir något med det eller inte. Men han berättar vidare att det i alla fall är en sak som är positiv, det är att han och arbetskamraterna har hållit sig friska och produktionen på jobbet rullar på mer eller mindre som vanligt.

– Man har ett jobb att gå till och jag kan fortfarande knata vidare med mina löprundor.

Text: Henrik Sörensson
Foto: Samir Ljutic

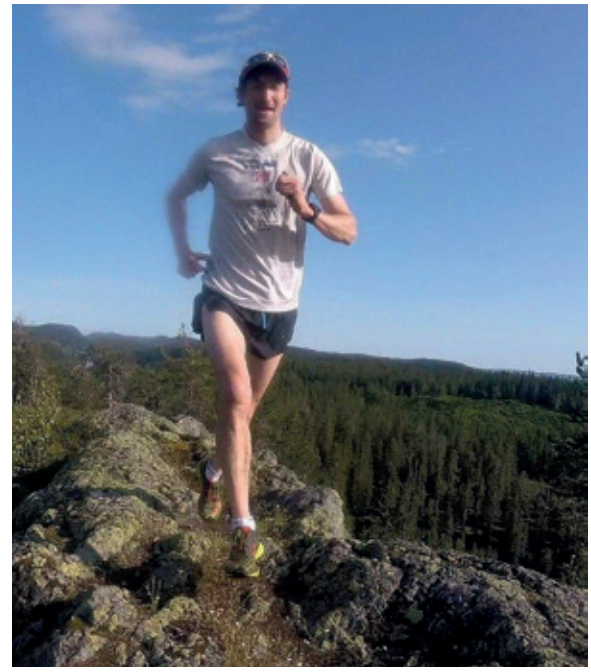

Korttidspermitteringarna har gjort STOR skillnad

Det är otrolig skillnad att hantera denna kris i och med Coronaepidemin jämfört hur det var under krisen 2008-2009, när en stor del av IF Metall Göteborgs medlemmar bara kastades rakt ut i arbetslöshet och en kraftigt försämrad a-kassa. Det känns skönt att vi har en regering som tar detta på allvar, säger Angelica Teiffel som är ombudsman på IF Metall Göteborg.

Coronaepidemin har slagit hårt på företagen och inflödet av order. Detta på grund av att marknaden regerat starkt på utbrottet av Covid-19, även kallat Coronaviruset. Material och råvaror kommer inte fram på grund av nedstängning var många länders fabriker, företag och privatpersoner köper inte tjänster och produkter på grund av det osäkra läget som råder och svenska industriföretag tvingas då ta åtgärder. Men regeringen med stödpartier agerade snabbt och införde stödåtgärder för att rädda jobb, men framförallt anställdas privatekonomi.

Det är skönt att regeringen agerade snabbt. Det har räddat många jobb. Under mars månad hade IF Metall Göteborg endast 63 personer varslade. Men korttidspermitteringarna har verkligen gjort skillnad i att rädda jobb och många av våra medlemmars privatekonomi, säger Angelica.

Andra insatser som regeringen infört är bland annat höjt tak i a-kassan från 25000 kronor till 33000 kronor. Dessutom har regeringen ändrat villkoren för att kunna kvalificera sig för att kunna söka ersättning. Förut var villkoret att en person ska ha varit medlem i a-kassan 12 månader innan man var kvalificerad för att söka ersättning, men nu är det ändrat till tre månader. En månad är alltså värd fyra månader.

Detta är insatser som verkligen gjort skillnad. Tyvärr så har Bemanningsbranschen drabbats hårt och det är mycket varsel och uppsägningar. Möjligheten för bemanningsföretag att kunna korttidspermittera har kommit senare på grund av förhandlingar mellan fack och arbetsgivarföreningarna. Men just taket i a-kassan är en sak som faller ut bra. Just för att många tjänar över 25000 kronor, säger Angelica.

Tidigare kriser som den under 2008-2009 slog hårt mot medlemmar som blev uppsagda. A-kassan försämrades av den dåvarande Alliansregeringen och uppemot 10000 IF Metallare blev uppsagda i Göteborg. Och de fick en a-kassa som inte var 80% utan snarare 50-60% av deras inkomst de hade när de hade ett jobb.

Krisen 2008-2009 var otroligt tuff för IF Metalls medlemmar. Inga insatser från den dåvarande regeringen och mycket sämre inkomster. Mångas ekonomi raserades och många var tvungna att sälja hus/lägenhet för att klara vardagen. De insatser som kom för att rädda företagen kom alldeles för sent och dom var i princip omöjliga att ansöka om. Alliansens inställning var att

Angelica Teiffel, ombudsman på IF Metall Göteborg

Det känns skönt att vi har en regering som tar detta på allvar!

staten inte ska lägga sig i. Därför är det otroligt skönt att ha nuvarande regering på plats som förstår att insatser som jag pratat om innan är nödvändiga för att inte IF Metalls medlemmar ska kastas ut på bar backe, avslutar Angelica Teiffel med.

Text och bild: Kristofer Bergman

Hitta oss på Facebook:
IF Metall Göteborg.
Instagram och Twitter:
@ifmetallgbg

Följ IF Metall Göteborg i sociala medier

Internet och social mediers betydelse ökar allt mer och många diskussioner sker idag på Facebook, Instagram och Twitter. IF Metall Göteborg kan på ett enkelt sätt kommunicera en viktig nyhet eller händelse snabbt via vår Facebooksida eller på vårt Instagram- och Twitterkonto. Det krävs dock att det inte stannar där, vi behöver medlemmar som sprider det vidare. Det kan du hjälpa oss med!

Gilla IF Metall Göteborg på Facebook och följ oss på Instagram och Twitter, då får du snabbt och enkelt ta del av vad som händer inom IF Metall Göteborg.

Väljer du sen att dela våra inlägg så visar du andra vad vi tillsammans i IF Metall gör.

Besök även vår hemsida, www.ifmetall.se där hittar du inte bara nyheter utan även kontaktuppgifter, medlemserbjudande och mycket mer.

Text: Karl-Henrik Rosberg

Carlos Rebelo Da Silva, Huvudskydd

”Viktigt att vi håller i oc

I samband med att vi fick larmrapporter om att Covid-19 kunde drabba oss i Sverige har Volvo Car Verkstadsklubb via huvudskyddsombudet, Carlos Rebelo Da Silva, varit delaktig i möten med VCT CMT, som är ledningens krisgrupp för hanteringen av Corona.

– I CMT har vi haft möjlighet att diskutera frågor och påverka beslut om säkerhet för medlemmarna i produktionen, berättar Carlos.
Carlos beskriver hur de under den första permitteringsvågen arbetade intensivt med riskbedömningar samt att ge vägledning.

– Vi undersökte noggrant vilka förutsättningar som fanns och vilka praktiska utmaningar vi stod inför vid en återgång till arbetet. Vi var överens om att det inte kunde vara ”som vanligt”.

Därför togs det fram ett gemensamt dokument med frågor och svar, samt checklistor för hur vi skulle garantera säkerheten för de återvändande montörerna, och vilka arbetsmiljöfrågor och övriga fackliga frågor som ev. kunde dyka upp. Det skapades även ett antal informationsplatser, i form av tält dit personer kunde gå och ställa frågor direkt till företagshälsovården för att minska sin oro.

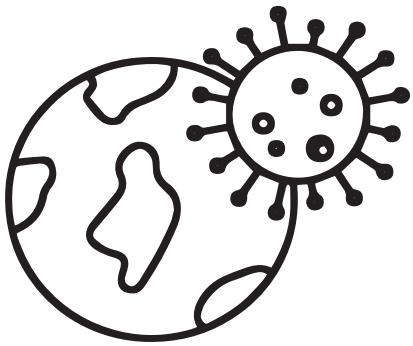

– Men det allra viktigaste var att första linjens chefer tillsammans med lokalt skyddsombud gick igenom riskbedömningarna som förelåg och uppdaterade dessa utifrån den egna verkligheten. Samt att varje chef gick igenom bedömningen med sina medarbetare för att informera om riskerna och vilken personlig skyddsutrustning som ska användas, förtydligar Carlos.

– Vi arbetar under väldigt ansträngda förhållanden och jag har varit oerhört tydlig med att om företaget inte lever upp till sina åtaganden och utsätter IF Metalls medlemmar för ökad risk så kommer vi att lägga ett skyddsstopp på produktionen.

Har vi någon uppfattning om hur många Volvoanställda som drabbats?

…….

När bedöms jag vara frisk om jag haft coronasymptom?
Folkhälsomyndigheten har tagit fram nationella kriterier för bedömning av smittfrihet vid covid-19. De rekommenderade kriterierna för bedömning av smittfrihet grundar sig på stabil klinisk förbättring med feberfrihet i minst två dygn och att det gått minst sju dagar sedan symtomen började. För de som haft mera uttalade symtom gäller minst 14 dagar sedan insjuknandet och för de allra sjukaste, krävs en individuell bedömning av behandlande läkare.

Så vad händer nu?
Vi följer utvecklingen i VGR och resten av landet dag för dag. Det vi ser idag är att de bekräftade fallen ökar fortfarande men vi ser också när det gäller inneliggande patienter som hållit sig på en hög men ändå jämn nivå under flertal dagar, att ökningen har avstannat och vi har nått en platå.
– Det är viktigt att vi alla hjälps åt och att vi gemensamt tar ansvar att förhindra smitta av covid-19. Nu kommer vi in en ny fas då restriktionerna lättar något men vi måste ändå fortsätta att följa folkhälsomyndigheten rekommendationer.

dsombud
h håller ut”

Vi kan inte påtala för många gånger att:

- Tvätta händerna ofta
- Håll säkerhetsavstånd
- Använd munskydd där det krävs
- Socialdistansering för att skydda dig och dina medmänniskor
- Stanna hemma om du har symptom.

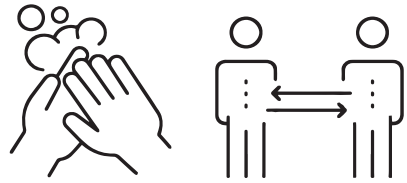

— Om vi följer dessa råd har vi en betydligt större chans att förhindra smittan och besegra Covid-19. Det är viktigt att vi håller i och håller ut, menar Carlos.

Frågor om facket – Lyssna då på Fack you

Fack you podcast skapades under våren 2020 av dess grundare Sebastian Borssén, Isak Ekblom och Jim Telefsdal. Det är en pod som övergripande handlar om vad facket är och poden är riktad till de som arbetar inom LO:s, TCO;s samt Sacos avtalsområden. Men även organisationer som inte anslutna till centrala organisationer. Jag själv som skriver detta tog kontakt med grundarna för att ställa frågor om hur idén kom till och vad man har hunnit ta upp genom poden.

– Själva idén om att bilda poden kom när vi efter ett ungdomskommittémöte var på väg hem och det var för att komma på olika lösningar om hur vi ska kunna få folk på arbetsplatserna att förstå vad facket är. Det med att göra en pod som kan förklara facket och lagarna inom arbetslivet var något som faktiskt blev till verklighet, sade Sebastian Borssén som också är klubbordförande på Borgers Nord.

Ja, först efter 4 år skred det till verket, intygade Isak Ekblom.
Samtalet fortsatte med att de träffades för att leta efter ett ställe att rigga upp mikrofoner och annat för att kunna sköta inspelningarna. De riggade systemet I Isak Ekbloms hus och just specifikt i hans gästrum.

I våras så började de spela in första avsnittet. Det var om fackets historia och om du har rätt lön. Just nu så har de i skrivande stund spelat in upp emot 12 stycken avsnitt. Detta är en hel del med varierande topics. Bland annat har de ett avsnitt som tar upp ledarskap, hur går en facklig förhandling till med företagen, medbestämmandelagen och fackets roll I samhället.

– Tanken var också att om man till exempel har gått färdigt den fackliga utbildningen GRUFF så kan även förtroendevalda få en tillbakablick och se vad de behöver finslipa eller få kunskaper om, sade Sebastian.

– Mindre klubbar och större klubbar kan använda materialet för att minnas tillbaka då de gick alla möjliga förtroendevaldutbildningar. Om det var ett tag sen de gick utbildningarna, fortsatte han.

I framtiden kommer de även att bygga på det ännu mer. Troligen med forskare inom stress och psykologi kommer att gästa. Detta är en pod som inte enbart riktar in sig på IF Metall utan den är till för alla medlemmar inom LO kollektivet och även utanför.

– Vi har haft bland annat Christine Marttila som har gästat och berättat om hur de har det inom Kommunal och de frågor som medlemmarna för fram genom Kommunal. Sedan har vi haft Pablo Vergara från Byggnads som har berättat om deras organiseringsmetoder, berättade Isak.

– Denna pod finns på Spotify, Podcaster, Podbean och A-caster, nämnde Jim och tillägger att det hade blivit betydligt mer folk som hade kunnat gästa oss om inte Covid -19 hade varit så utbrett som det är nu. Det blir då svårt att få tag i folk eller besöka andra platser så det blev inte helt och hållet så som vi hade tänkt oss det.

Text: Peter Tilander
Foto: Isak Ekblom

Klasskillnader i ungdomars matvanor

Barn till föräldrar med längre utbildning äter bättre mat hemma än de som har föräldrar med kortare utbildning. Men när det gäller skolmåltiderna är det mera likställt. I skolmatsalarna får alla ungdomar i sig vitaminer, fibrer och andra viktiga ämnen.
– Skolan har en utjämnande effekt på sociala skillnader i matvanor, skriver Livsmedelsverket och Karolinska institutet i en rapport.

Insektsburgare: en framtidslunch?

Vegokött eller ”fejkkött” av olika slag blir allt vanligare i livsmedelsbutikerna. I en framtid kan en del av de nya proteinprodukterna vara tillverkade av insekter. Det är fortfarande inte är tillåtet att sälja insekter som livsmedel i Sverige, men att handla från andra länder är helt i sin ordning.
Numera finns också receptböcker där insekter är råvara. De flesta är på engelska, men även den svenska boken ”Äta insekter” har dykt upp i bokhandeln. Där får man veta varför det är smart och hälsosamt att äta just insekter och hur insekterna kan bli ett vapen för den framtida miljön.

Risk för hjärtsvikt hos feta 18-åringar

Män som var överviktiga eller feta som 18-åringar löper större risk att drabbas av hjärtsvikt längre fram i livet. Det slås fast i en undersökning som gjorts av Göteborgs universitet. Där har man studerat fler än 1,6 miljoner svenska män som mönstrat för militärtjänstgöring mellan 1969 och 2005. Studien har följt dem under i genomsnitt 23 år.
Redan vid hög normalvikt var risken för hjärtsvikt fördubblad jämfört med smala män. Riskerna ökade sedan stegvis i takt med övervikten. Vid mycket kraftig fetma var risken nio gånger högre än för de smala männen.
Hjärtsvikt är ett samlingsnamn på olika tillstånd som ger nedsatt funktion i hjärtat.

BMI ger svar på frågan om din vikt

Normalvikt, undervikt eller några kilo för mycket? Det kan var och en enkelt ta reda på genom att räkna ut sitt BMI (body mass index) som visar förhållandet mellan längd och vikt.
Multiplicera din längd i meter med din längd i meter. Dividera sedan vikten med det talet.
Exempel: 70 kg/1,70 m x 1,70 m) = BMI 24,2.

BMI under 18,5	Undervikt
BMI 18,5 – 24,9	Normalvikt
BMI 25 – 29,9	Övervikt
BMI över 30,0	Fetma

Observera att BMI inte passar för barn, muskulösa och personer över 50 år. För de grupperna finns andra index.
(Källa: 1177)

En bild av Sverige 2020:

Förtroendet för de politiska partierna minskar.
Tilltron till demokratin är låg.
Ungdomars syn på samhället blir allt mörkare.
De politiska partierna har få medlemmar.
Känslan av delaktighet är låg.
Det partipolitiska engagemanget sjunker.
Få är aktiva i politiska partier.

En annan bild av Sverige 2020:

Klart fler än hälften av ungdomarna är intresserade av samhällsfrågor.
Fler än hälften av dem har varit aktiva i frågor som rör samhället.
Nästan hälften av dem är intresserade av politik.
På 20 år har ungdomars intresse för att festa minskat från 72 till 44 procent och samtidigt ökade intresset för politik från 28 till 40 procent.

Jo, politik är intressant, men partipolitik struntar jag i

Vill du förändra i en politisk fråga?
Ta kontakt med en politiker eller ett politiskt parti.
Så var det förr.
Långt före opinionsstormar på plattformar som facebook, twitter, instagram.
Långt före supereffektiv mobilkommunikation som kan samla massor av människor till protestaktioner på ofattbart korta tider.
Långt före ostoppbara globala löpeldar som Fridays for future och Black lives matter under ikoner som Greta Thunberg och George Floyd.

Digitala verktyg öppnar för vem som helst att reagera mot stort som smått. Protestera mot nedläggningen av en BB-avdelning på ett litet sjukhus eller demonstrera mot global uppvärmning. Spontana initiativ av enskilda personer kan växa till massiva opinioner där det är lätt att dras med i engagemanget.
Eftersom frågorna alltid är tydliga blir det enkelt att ta ställning.
Gott mot ont.
Svart eller vitt.

Den här formen av omedelbar politisk aktivitet väcker starka känslor och lockar ofta många människor. Det behövs inga förberedelser och inga allmänna val. Nationella gränser och formella politiska regler räknas inte. Här och nu är det som gäller.

I skedet av detta: Vem blir förvånad över att intresset för att engagera sig i tröga traditionella politiska partier minskar? Varför söka upp en politiker eller ett politiskt parti när man kan göra en direkt aktion? Varför studera i ett helt partiprogram när man kan få utlopp för sitt engagemang genom en enda fråga?

Medieakademins förtroendebarometer 2020 visar att förtroendet för de politiska partierna långsiktigt fortsätter att minska. I år har bara 15 procent av befolkningen mycket eller ganska stort förtroende för dem.
Färre och färre blir medlemmar i politiska partier. 2018 var drygt 5 procent av medborgarna (16–84 år) partimedlemmar och av dem vara bara en tredjedel politiskt aktiva i sitt parti.
Med andra ord är det mellan 1 och 2 procent av befolkningen som driver det partipolitiska arbetet. Som fattar alla politiska beslut i kommuner, region och hela landet.

Hur går det ihop? Stort intresse för politik och litet intresse för partipolitik?

I broschyren ”En politik för en levande demokrati” konstaterade regeringen redan 2014 att formerna för samhällsengagemanget har förändrats. Allt färre engagerar sig i traditionella folkrörelseorganisationer och politiska partier. Detta gäller i synnerhet de unga.

Regeringen skriver också att den ökade användningen av internet har medfört att det politiska engagemanget har blivit mer nätverksbaserat och informellt. Fler kommer till tals, deltagandet blir mer aktivt och jämlikt och de spontana initiativen blir fler.
Samhällsdeltagandet har blivit mer uppstyckat och kortsiktigt. Heltäckande, tunga och långsiktiga politiska partiprogram har inte en chans att intressemässigt mäta sig med snabba enskilda och aktuella frågor. Framför allt de unga generationerna är vana vid det omedelbara, korta och snabba.

Det finns inget heltäckande svar. Varningar har rests för kris i det demokratiska systemet. Vad händer om de politiskt aktiva blir så få att de inte räcker till för att besätta alla stolar i olika politiska forum i kommuner, regioner och nationellt? Vem ska då bestämma?

Text: Ulf Axelson

Källor: Förtroendebarometern (Medieakademin) 2020, Ungdomsbarometern 2020, Demokratiundersökning (Forum för levande historia/Novus) 2019, Undersökningarna av levnadsförhållanden (SCB) 2018–2019, MUCF:s ungdomsenkät 2018, En politik för en levande demokrati (Regeringskansliet) 2014.

Fem röster om politiken och partipolitiken

Möt fem intressanta personer som delar med sig av sina funderingar kring politiken och politikens framtid.

Fann politiken genom feminismen

Andrea Törnestam, förbundssekreterare i Socialdemokratiska ungdomsförbundet SSU.

”Min väg in i politiken stämmer väl överens med hur SSU arbetar för att engagera fler ungdomar. Jag hade blivit feminist och efter en tid insåg jag att ’min’ fråga också finns med och formar politiken för arbetsmarknad, utbildning, ekonomi och andra politikområden.

I samtalen med ungdomar gäller det för oss att på samma sätt knyta an till det som de brinner för. Ungdomarna är experter på att vara unga, vad som fungerar och vad som behöver förändras. Deras frågor går att länka till våra politiska värderingar.

När vi i SSU möter unga på det sättet kan vi konkret visa politikens roll och nytta. Vi kan också visa att man som politiskt aktiv har direkta möjligheter att påverka makten. Därför vill jag hjälpa ungdomar med politiska intressen att söka sig till politiska partier. Där vet jag att kan de göra skillnad.”

Foto: Pressbild SSU

Andrea Törnestam, SSU.

Problem att skolorna stänger ute

Helena Nanne, första vice förbundsordförande, Moderata ungdomsförbundet MUF:

”När ungdomar kommer till oss i MUF ser vi hur deras politiska intresse för sakfrågor kan utvecklas till ett bredare intresse för politik. De får lära sig grunderna i hur politiken fungerar, bland annat genom att vässa sina förslag och lära sig att argumentera.

De politiska ungdomsförbunden fungerar som plantskolor för partierna. Både ungdomsförbunden och partierna behöver medlemmar som vill arbeta och ta politiska uppdrag. Det är nödvändigt för att demokratin ska fungera. Därför gäller det att ungdomsförbunden får möta och prata med alla ungdomar i skolorna. Det är en av nycklarna till att bygga politiskt intresse.

Men tyvärr fungerar det inte. Regelverket slår fast att rätten ska gälla lika för alla ungdomsförbund säger de flesta rektorer nej. De vill riskera att det blir stökigt och bråkigt i samband med besöken.”

Helena Nanne, MUF.

Politik måste också bli roligt

Lena Nyberg, generaldirektör för myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCF

”Det är de etablerade partierna som äger frågan om att rekrytera nästa generation av politiker. Vissa partier lyckas, men inte så mycket som de vill.

För att attrahera nya grupper tror jag att det krävs en friare syn på arbetssätten. Ungdomar vill vara engagerade och ha roligt. Politiken behöver hitta vägar att möta det. Politiken behöver också få med småbarnsföräldrar som är intresserade, men som inte hinner lägga tid på långa möten. Kan nya arbetssätt lösa det?

Att regeringen gör en stark satsning på demokrati är väldigt positivt. Ett av målen är att det ska pratas demokrati i fler miljöer och av fler människor. Skolorna är en sådan miljö. När politiken kommer till skolorna kan elever som aldrig hör ett politiskt samtal hemma i familjen också bli delaktiga. Det är en väldigt viktig del av vår demokrati.”

Foto: Felix Oppenheim

Lena Nyberg, MUCF.

Politik måste kunna ge mervärden

Karl-Petter Thorwaldsson, f d ordförande i LO

”Många tycker att det inte är något särskilt med politik. Om det bara handlar om att förvalta, kommer ungdomar att söka annat. Politik måste vara aktivt och ge mervärden till vem jag är och vad jag vill göra i livet. Skapa utrymmen för nya idéer. Öka energin.

forts. på nästa sida

Foto: Fredrik Hjerling

Karl-Petter Thorwaldsson, fd. LO.

Jag tror att vi har sett ett trendbrott bland de unga. Från ”varje individ klarar sig bäst på egen hand” till lösningar som ger trygga anställningar, bra utbildningar och ett gott liv i en bra lägenhet.
Under coronapandemin har många fler tagit politiska uppdrag och i exempelvis Vårdförbundet har aldrig tidigare så många människor sökt fackliga uppdrag. Kristider kräver helhetssyn på samhället och partier som kan leverera det. Det är partier som står för trygghet i en a-kassa värd namnet och en sjukförsäkring där man inte blir utförsäkrad.”

Fler medlemmar i politiken

Mikael Sällström, ordförande i IF Metall Göteborg

”Jag är inte orolig att det ska saknas medlemmar till fackliga uppdrag. Däremot oroar det mig att vi trots fackligt engagemang tappar makt och inflytande. Det facklig-politiska i politiken prioriteras ner.
Vi behöver förtroendevalda som vågar ta de politiska diskussionerna i fikarummen igen. Inte minst när snacket handlar om grundläggande fackliga värderingar. Vi behöver också bli bättre på att förklara hela bakgrunden till varför avtalen blir som de blir. Berätta för medlemmarna hur det hade sett om arbetsgivarna hade fått bestämma. Sådana villkor skulle ingen acceptera. Tack vare fackföreningen händer det inte.
Men maktbalansen mellan arbetsgivare och fack kan förändras om politiska beslut går i fel riktning. Det har hänt förr och det kan hända igen. Därför behöver vi få in fler medlemmar i politiken.”

Mikael Sällström, IF Metall Göteborg

[STUDIER]

Självförsvar för kvinnor

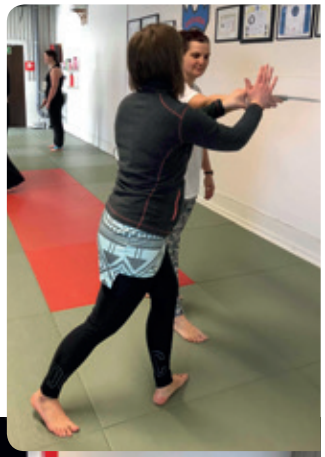

Under hösten kommer en populär kurs att ta fart.
Det är Självförsvar för kvinnor som kommer att vara under oktober månad mellan 8-9 oktober.

Första dagen kommer att vara på ABF i Kungälv, där den dagen helt och hållet kommer att vara teoretisk.

Andra dagen kommer det vara praktik där man får öva grepp och slag i Rollsbo Kungälv.

Ett skattefritt stipendium kommer att utbetalas till deltagarna som är på 952 kr/dagen.

Johanna kämpade och fick rätt mot AFA

Tid är pengar brukar det heta. I vår olycksfallsförsäkring TFA ersätter sedan tidigare för all förlorad inkomst. I inkomsten ingår, förutom förlust av lön, även eventuellt förlorad Bonus men numera även förlorad Arbetstidsförkortning.

Det sker dagligen olycksfall som leder till sjukskrivningar inom industrin. Ibland är det till och med så illa att sjukskrivningen varar en längre period. Vid förlorad inkomst på grund av en arbetsskada har du rätt till ersättning från TFA (Trygghetsförsäkring vid arbetsskada) hos AFA försäkring.

Johanna Bredgaard, är försäkringsansvarig i en gruppstyrelse på Volvo Cars i Torslanda. Hon arbetar regelbundet med att hjälpa medlemmar att få ersättning vid bland annat arbetsskador.

– Försäkringar är mitt stora intresse och folk tycker kanske att jag är lite konstig för att jag gillar att hålla på med något som de flesta andra upplever som tråkigt. Men det är alltid roligt att hjälpa människor och i synnerhet när det gäller att få ut pengar från våra olika försäkringar, menar Johanna.

– Vi har diskuterat med AFA under en ganska lång period och försökt få dem att förstå att vår ATK är en del av vår lön, som är omvandlad till tid. Vissa handläggare på AFA har valt att betala ut en del ATK och vissa ingen alls, så nu är vi jätteglada över att dem fattat ett beslut som gynnar den som råkar ut för ett olycksfall i arbetet.

Johanna ger ett exempel. En montör på dagskiftet tjänar in 3,27tim per vecka till sin tidbank. Dessa timmar kan användas till ledighet eller växlas mot pengar. Om man är sjukskriven från sitt arbete sker det inget intjänande och inga pengar kommer in i tidbanken vilket vi hävdar också ska räknas som förlorad förtjänst.

Efter mycket arbete och långa diskussioner har nu AFA gått med på att ersätta den ATK som man har missat genom att vara borta.

– För vår del, på Volvo Cars, kommer AFA, med start i mars 2020, kontakta lönekontoret och ställa frågan om hur mycket lön samt ATK man har gått miste om, för att sedan betala ut full ersättning.

Innebär det att alla som varit arbetsskadade tidigare med ersättning får mer pengar?

Ja, men för att få ersättning krävs att medlemmen själv ansöker om den. Konkret innebär det att de som har arit sjukskrivna på grund av arbetsskada tidigare, får själva räknar ut hur mycket ATK de förlorat och ta kontakt med en handläggare på AFA för att få rätt ersättning.

– Jag har hjälpt ett par medlemmar som fått vara som försökspersoner i detta arbete. Alla har fått ersättning för sin ATK. En av medlemmarna fick 25 000 kr. Detta hade inte varit möjligt om vi inte kämpat för vår rätt till ersättning.

Danne utbildar på distans

Studieverksamheten inom IF Metall Göteborg pausades från den 17 mars i år med anledning av Corona och Folkhälsomyndighetens direktiv om hur vuxenutbildningar skall bedrivas.
Då universitet, högskolor och folkhögskolor skulle övergå till distansutbildning såg vi det som självklart att även vi pausar all vår ordinarie kursverksamhet. Vi bevakar kontinuerligt myndigheternas och LO:s rekommendationer för att inte äventyra våra medlemmars hälsa och säkerhet.

Pilot banade väg
– Som ett led i att försöka erbjuda medlemmar någon form av facklig utbildning blev jag kontaktad av förbundet i mitten av april med frågan om jag ville vara med och handleda en digital utbildning ”Medlem i Facket-på distans”, berättar Danne Karlberg från avdelningens studiekommitté
– Första utbildningstillfället kom att bli ett försök, en så kallad pilotutbildning, som utvärderats extra, då detta är ett nytt sätt att bedriva utbildning på både för handledarna samt medlemmarna som deltar.
– Vi är till en början totalt fyra handledare, en från Göteborg, en från Oskarshamn och två från Norrbotten som skall pröva detta utbildningssätt. Deltagarna är från olika delar av landet och bara den blandningen är ju extra spännande, konstaterar Danne.

Arbetet med att förbereda och sammanställa allt har gjorts tillsammans med representanter från förbundskontoret i Stockholm. En av dem är Jessica Norberg som också kommer från Göteborgsavdelningen.

Få till folkbildningskänslan
Ramprogrammet följer det normala i ”Medlem i Facket”, som omfattar tre utbildningsdagar med grundkunskaper om Fackföreningen, Historien, Avtal och Lagar samt Försäkringar och vad medlemskapet innebär.
– Svårigheterna på distans är att få till folkbildningskänslan som bygger mycket på att deltagarna grupparbetar, hittar svar och drar slutsatser själva under utbildningen. Även samspelet man får deltagare emellan och handledare i ett normalt klassrum blir annorlunda när man träffas digitalt. Detta tillsammans med utmaningen att hitta lämpliga digitala plattformar för kommunikation och arbete tarvar en del arbete.
Efter en del testande och försök bestämdes att pilotutbildningen genomförs via Howspace och Microsoft Teams.
– Extra roligt är att vi hade tre deltagare från Volvo Göteborg med på pilotutbildningen som genomfördes i maj. Och efter utbildningen intervjuades alla deltagare extra för att få feedback hur de upplevde utbildningen och om detta kan vara ett bra komplement till vår ordinarie utbildningsverksamhet.

Glädje och go stämning
Danne hoppas att utbildningen kommer bli lyckad då behovet finns och många vill veta mer om fackföreningen, kanske speciellt i dessa tider.
– Som handledare saknar man naturligtvis glädjen och den goa stämning deltagarna skapar under utbildningarna, plus att en viss handledarabstinens har ju smugit sig på.
Fotnot: Ett annat alternativ, om man vill testa lite fackliga självstudier, är att kolla in LO:s nätutbildningar: www.lo.se/natutbildning eller sök efter LO Nätutbildning.

Nätpilot får tummen upp
Kristoffer Gonerko från Volvo Cars Centrallager, och Filip Slättman, som är montör och kontaktombud på Volvo Lastvagnar, var deltagare i förbundets pilotutbildning som gick av stapeln den 11-13 maj och genomfördes helt digitalt. Deras upplevelse är mycket positiv.

Filip Slättman är montör och kontaktombud på Volvo Lastvagnar.

Kristoffer Gonerko PÅ Volvo Cars Centrallager.

Deltagarna satt hemma och följde med under tre utbildningsdagar, medan handledarna guidade och undervisade. Med hjälp av Howspace och Microsoft Teams, kunde gruppen videochatta, genomföra grupparbeten, föra diskussioner, svara på frågor samt läsa och presentera sina uppgifter.

Hur kändes det att gå denna utbildning via nätet?
Kristoffer: Medlem i Facket digitalt var min första fackliga utbildning. Det funkade bra tycker jag. Har gått annan utbildning på distans innan, så det digitala arbetssättet är inget nytt för mig.
Filip: Har bara gått en jämställdhetsutbildning tidigare. Det här kändes annorlunda men bekvämt. Jag satt ju hemma och genomgick utbildningen.

Lärde du dig något speciellt?
Kristoffer: Jag lärde mig en del om fackets historia, hur allt funkar och hänger ihop, det var ganska mycket information. Spännande att det var deltagare från hela Sverige, från olika företag, vi kunde dela erfarenheter med varandra.
Filip: Bakgrunden till hur och varför fackföreningarna startade, också lärde jag mig mycket om försäkringar.

Vad ser du för fördelar/nackdelar med digitala utbildningar kontra ”vanliga” utbildningar som körs Live?
Kristoffer: Det kanske blir en bättre gemenskap när man sitter i en lektionssal, fysiskt tillsammans och går på rast och fikar tillsammans med mera. Sitter man hemma gäller det att vara disciplinerad och fokusera på det man gör och inte har saker som stör. När vi hade en gruppchat kunde man bättre se och snacka med de andra deltagarna.
Filip: Man träffar personer som man vanligtvis aldrig träffar på kurser i Gbg, tillexempel folk från Umeå. Allt material är digitalt. Miljövänligt! Nackdelar skulle vara att det kan vara trögt att få igång en diskussion. Vi hade lite teknikstrul också.

Skulle du rekommendera distansutbildning via digitala plattformar till dina arbetskamrater?
Kristoffer: Ja det skulle jag absolut göra.
Filip: Absolut!

Du kan påverka - Under 35 år

Datum: 15-16 okt + 11-12 nov

Ungdomsansvariga och unga förtroendevalda träffas för att utveckla sina fackliga kunskaper. Vi kommer att gå in på avdelningens verksamhet, och det som kan stärka dig i ditt fackliga uppdrag. Kursens andra del kommer att vara på internat i Stockholm med bland annat besök där vi som förtroendevalda kan påverka samhället (tidigare har LO-"Borgen", IF Metalls förbundskontor och Sveriges Riksdag besökts).

Utbildning/konferens

Förtroendevalda och aktiva medlemmar under 35 år som vill utvecklas i sitt uppdrag och som ledare. Utbildnings båda steg söks samtidigt. Man måste delta på kurstillfälle ett för att få gå på kurstillfälle två.

Deltagarna söker ledigt i enlighet med 6 § förtroendemannalagen.
Förlorad förtjänst betalas av IF Metall Göteborg.

Var

Kurstillfälle ett: SKF Klubbskola i Göteborg. Information om klubbskolan samt vägbeskrivning finns på www.skfverkstadsklubb.se

Kurstillfälle två: Internat i Stockholm.

Tid och datum

Kurstillfälle	Kursdatum	Kursplats	Sista ansökan
1	15-16 oktober	SKF	4 september
2	11-12 november	Stockholm (internat)	

Anmälan

Skickas till studiergoteborg@ifmetall.se anmälan skall innehålla:
Ditt namn, personnummer, kontaktuppgifter och om du har specialkost eller allergier.
OBS: Du anmäler dig till båda kurstillfällerna samtidigt.

Kongressen 2020

På grund av coronaviruset framfart var man tvungen att skjuta upp If metalls kongress som skulle ha ägt rum den 11–15 maj på Stockholm city Conference center. Nu har det beslutats att kongressen ska hållas den 23–27 november 2020 på Aros Congress center i Västerås.
Kongresshallen i Västerås är dock mindre en den gamla som man skulle haft i Stockholm vilket har gjort att man har bjudit in kongressombud, revisorer, förbundsstyrelsen, första ersättaren för ombud från respektive avdelning, valberedningen, lokala och centrala ombudsmän.
Kongresshandlingarna ska finnas tillgängliga för kongressombuden senast den 12 oktober.

Läs mer om kongressen på www.Ifmetall.se/kongress där mer information kommer läggas upp när det närmar sig.

Pasta med lax i tryffelsås

Ingredienser:

400 g Lax
6-7 Champinjoner
2 Vitlöksklyftor
2-3 tsk Tryffel kräm
3 dl Creme fraiche
salt
peppar
chiliflakes 2 tsk
en näve basilika
1 st mozzarella
Pasta 4 portioner

Gör så här:

Tärna lax och svamp som sedan steks ihop med vitlöken, rör sedan i tryffelcremen och 3 dl creme fraiche.
Smaka av med salt och peppar.
Krydda även med chiliflakes.

När det är dags att servera blandar du ihop den krämiga röran med basilikan och skivad mozzarella.
Serveras sedan ihop med din favoritpasta.

Smaklig måltid!

Du anmäler till studiergoteborg@ifmetall.se.

Förbundet arbetar nu med att ta fram ytterligare digitala kurstillfällen.

Håll ögonen öppna !

Gå utbildningen Medlem i facket

Nu på distans via din dator!

Det här får du lära dig:

- Vad är facket? Varför finns det, hur fungerar det?
- Arbetarrörelsens historia
- Lag och avtal – den svenska modellen
- Arbetsmarknadslagar
- Vad är ett kollektivavtal?
- Den fackliga organisationen
- Ditt försäkringsskydd

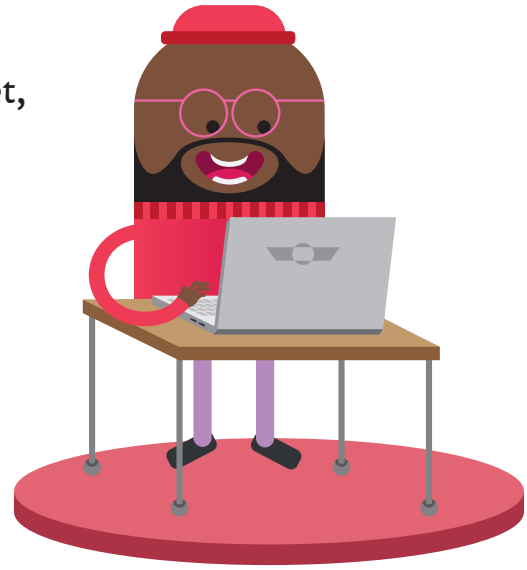

KURSTILLFÄLLEN:
24-26 augusti (anmäl senast 12/8)
31augusti- 2 september (anmäl senast 19/8)
21-23 september (anmäl senast 9/9)

Anmäl dig till din studieorganisatör, till avdelningen eller på ifmetall.se

IF Metall betalar ut ett skattefritt stipendium på 952 kronor/dag som ersättning för förlorad förtjänst.

Foto: Olle Sjöstedt

Välkommen till Gullholmen

På vackra Gullholmen ligger anläggningen Gullholmsbaden. Där äger IF Metall Göteborg, fyra stugor, i en fantastisk miljö! Gullholmsbaden är perfekt för dig som vill ha det lilla extra. Stugorna hyrs ut året runt, både veckovis och helger.

Husen är lagom för fem personer. De är moderna och utrustade med el, vatten, kyl/frys, TV, dusch och wc. Allt man kan tänkas behöva för några dagar i lugn och ro.

Restaurang och pub
I anläggningens huvudbyggnad finner du en restaurang med en vacker utsikt mot havet. Där erbjuds god mat till humana priser och restaurangen är känd bland annat för sin läckra skaldjursbuffé. Under vinterhalvåret finns även en pub öppen vid olika tillfällen.

Information och bokning

Är du intresserad av att hyra en stuga, gå in på avdelningens hemsida www.ifmetall.se/goteborg för att hämta en ansökningsblankett.

Eller ring avdelningen, telefon 031-774 32 45 för hjälp och information.

Så här ansöker du om ersättning från arbetslöshetskassan

1. Anmäl dig första dagen som arbetslös på Arbetsförmedlingen via deras hemsida eller genom att besöka dem, detta gäller även dig som avslutat din anställning på egen begäran.

2. Ansök om ersättning på IF Metalls arbetslöshetskassas hem sida www.ifmetall.se/akassan. Registrera dig på Mina sidor med hjälp av e-legitimation (om du saknar e-legitimation kontaktar du din bank) Genom att använda dig av Mina sidor kan du skicka in de flesta uppgifter vi behöver för att kunna ta beslut om din ersättning samt fylla i dina tidrapporter.

3. Anmäl ditt bankkonto
Anmäl vilket konto och vilken bank du vill ha din ersättning utbetald till på www.swedbank.se/kontoregister.

4. Skicka in arbetsgivarintyg.
Det är viktigt att vi får in det så snabbt som möjligt så beställ det helst via arbetsgivarintyg. nu vilket innebär att din arbetsgivare fyller i intyget elektroniskt

5. A-kassan går igenom dina handlingar och kollar om något saknas.

6. Skicka in din tidrapport via Mina sidor, du kan skicka in den när datumen på rapporten passerat. A-kassan kan inte ta beslut i ditt ärende förrän en tidrapport skickats in.

7. A-kassan tar beslut i ditt ärende.
När vi har fått alla intyg som vi behöver och din första tidrapport så kommer du att få ett beslut där det framgår om du är berättigad till ersättning från a-kassan.

8. Ansök om ersättning från inkomstförsäkringen genom att fylla i en blankett för inkomstförsäkring. Du hittar blanketten på *folksam.se* och på *ifmetall.se/inkomstforsakring*. Bifoga även a-kassans beslut och det första utbetalningsbeskedet.

Om du har frågor så välkommen att kontakta din handläggare:

Dag 1-11	Stavros Cocolis	031-774 32 03
Dag 12-20	Patrik Clintesparr	031-13 44 25
Dag 21-31	Anette Johansson	031-13 57 30

QUIZ!

Tävla och vinn!

Svaren på frågorna hittar du i de olika artiklarna i magasinet.

Skicka svaren till goteborg@ifmetall.se eller skicka ett meddelande till oss på Facebook (IF Metall Göteborg).
Tävlande måste vara medlem i IF Metall.

Fråga 1,Till vilket datum är IF Metalls kongress flyttad?

1, 21-25 maj
x, 1-5 oktober
2, 23-27 november

Fråga 2 Hur många SM-guld har skyddsombudet Anders Soovik vunnit?

1, 12
x, 4
2, 22

Priser i quiz nummer 3 2020:

1:a pris är en vecka i stuga på Gullholmen.
2:a och 3:e pris är biobiljetter.

Fråga 3, Hur många procent av svenska befolkningen har mycket eller ganska stort förtroende för politiska partier i år?

1, 15%
x, 50%
2, 32%

Fråga 4, Vilken facklig utbildning talas det om i artikeln om Fack you podcast?

1, MUF
x, SVUFF
2, GRUFF

Fråga 5, Följer du oss på Facebook?

1, Ja.
x, Nej.
2, Har inte Facebook.

Vinnare i Quiz nr 2 2020

Rätt rad:
1. X
2. 2
3. 1
4. X
5. 1,X,2

1:a pris
En vecka i stuga på Gullholmen. Stugan bokas på IF Metall Göteborg (031-774 32 45)
Jörgen Nyberg, Assa Abloy Entrance System

2:a pris
2 st biobiljetter
Joanna Niklasson, Volvo Personvagnar

3:e pris
2 st biobiljetter
Andreas Källström, Berg Propulsion AB

B Posttidning

IF Metall Göteborg, Folkets Hus
Olof Palmes plats, 413 04 Göteborg

KURENS SIDO-EFFEKT / BEDRA
TALAR FRUKT-HAND-LAREN?
HÅLLER IHOP / PUB-VARA
REALI-TETER I TILLVA-RON
AVART
BYTA YRKE (MED OM)
PASSAR PÅ TOPPEN
DEN DRAR UPP SEJ
FÖRSVAR I RING / MÅNADS-DAG
PÅ MINNES-STICKA / PÖL
SÖDER I CENTERN / TYGEL-LÖSA
KRAFT & / HERDE-GUD
TRAMSAR / GRÅ-KALLA
DRAGEN / RÄDD FLYGARE
NÖT-PLATS / ÄR PÅ JAKT
KRÖP IHOP
ÄR KON-SERVATIV BRITT / SEDEN
IDEL TAGEL / LÄGGA UNDAN
SKIVA
FÅR FRAM-TIDEN IBLAND
TACK-OFFER / SNÄRJER PÅ RODEO
MEDIAKRYSS SVANTE DREJENSTAM
BROM-SADES
SICILI-ANSK ÖPPNING
VILL EN DEL KOMMA TILL / HUS FÖR ARAB
VILD / FÖLJER TAKT-FULL
SLÅS PÅ SKINNET
VISA UPP SIG I ALL SIN PRAKT
TECK-NARE / VANLIG KOD
PAS-SERAR WIEN
KÄNNER EN HUMAN / STÖR
GÖR BUSFRÖ / HA DET GOTT
FRÅGAR SNÄLLT
SÄKER-HETS-RÅD
DANS / PLATS-FRÅGA
DRAMA-DEL / ALP-FLÖDE
TORK PÅ LANDET
BLAZER / SÄNDER RAPPORT
FÖRA VIDARE / HAR MAN UPPTILL
BLÅÖGD
STÄLLA TILL DET / FÖR MEST KLÄDER
KASSA / RADIO-TERM
KÖR I UPPSALA / NIOBJEKT
BÄST ATT GÖRA SIST, HAR MAN HÖRT
HÄLLER MAN GENOM
SES SOM NÄSTE
SKREV DEN LILLA RÖDA
GREKISK GU-DINNA

Tryck: PR-Offset AB, Mölndal 2020, på Svanen- och FSC märkt papper